

ene eller anden Maade fra Staten. Men, som sagt, det har vi ikke i Enkeltheder kunnet udarbejde. Jeg er derfor glad ved Udsigten til, at Lovforslaget kommer til Udvalgsbehandling, hvad Detaillerne angaar.

Chr. Søgaard: Jeg kan give den højtærede Minister Tilslutning til de Udtalelser, han kom med angaaende Lovforslaget, og derfor kan jeg fatte mig forholdsvis kort.

Det kongelige Teater har saa at sige staaet paa Dagsordenen her i Rigsdagen lige siden 1849. Der har været nedsat en hel Mængde Udvalg, der har været nedsat en hel Del Kommissioner, der har været forelagt Lovforslag, der har været ført langvarige Forhandlinger her i Tinget, der har været foretaget grundige Udvalgsbehandlinger og afleveret omfattende Betænkninger. Men trods alt dette er man med Hensyn til det økonomiske — og det er selvfølgelig det, der særligt har beskæftiget Rigsdagen — i alt væsentligt blevet ved det samme. Det Underskud, man vil af med, og som er for stort, er vokset Aar for Aar.

Baade Ordføreren for Forslagsstillerne og den højtærede Minister har talt om, hvorvidt Teaterdrift var en Statsopgave. Man maa selvfølgelig, som ogsaa Ministeren gjorde, skelne mellem, om man ikke har noget Statsteater eller har det. Hvis man ikke havde et Statsteater, tror jeg, at der navnlig under de foreliggende økonomiske Forhold vilde være saare liden Tilslutning til Tanken om at etablere et saadant Teater. Noget andet er det selvfølgelig, naar man har et saadant Teater; saa maa man, selv om man er af den Anskuelse, at Staten ikke egner sig til at drive Teater og ikke har Forpligtelse dertil, sørge for, at den eventuelle Afvikling foregaar paa en nogenlunde rimelig Maade og med Hensyntagen til alle foreliggende Forhold. Det er kun ganske faa Steder i andre Lande, man har Statsteatre. I enkelte Lande har man fuldkommen privat Drift uden Tilskud af nogen Art. I andre Lande er Privatdrift med dels kommunalt og dels Statstilskud almindelig; det er navnlig Tilfældet i Tyskland.

Naar vi skal behandle det foreliggende Lovforslag, kommer vi ikke udenom, at der ude i Befolkningen er en stærk Stemning imod, at Staten anvender saa store Beløb til det kongelige Teater, en Stemning, som er kommet særlig stærkt til Orde i de sidste Aar. Jeg tror, man kan sige, at der hos Landbefolkningen og i det hele hos Befolkningen udenfor Hovedstaden er et stærkt

Ønske om, at denne Form for Teaterdrift maa blive afviklet, eller at i alt Fald Tilskuddet maa blive begrænset stærkt. Jeg skal ikke benægte, at det kongelige Teater baade kunstnerisk og kulturelt har Betydning for vort Land, for hele Landet, om end det jo hænder, at der opføres Ting, hvis kunstneriske og kulturelle Betydning og hvis opdragende og gode Virkning det er vanskeligt at faa Øje paa. Men Teatret har særlig Betydning for København, det er selvsagt hovedsagelig Københavnerne, som kommer dær, og derfor forekommer det mig, at det var et rimeligt Krav, som tidligere er blevet stillet, at København skulde yde et passende Tilskud til Driften af det kongelige Teater. Det er, som sagt, noget, der er almindeligt i Tyskland; i alle de større tyske Byer er det navnlig Kommunerne, der yder dette Tilskud i Erkendelse af, at det særlig er for vedkommende Bys Befolkning, et saadant Teater har Betydning.

Det er efter min Opfattelse givet, at et Teater, drevet under andre Former end Statsdrift — det være sig af private eller af Kommunen —, kunde drives betydeligt billigere. Det er ogsaa givet, at saa længe Staten giver sig af med Teaterdrift, vil Driften være dyr — vi kan saa tale nok saa meget om Besparelser og stille nok saa mange Forslag —, den vil vedblivende være dyr. Statsdrift er jo i Regelen dyr, og paa det Omraade, der her er Tale om, har den været særlig dyr.

Der var nogle Aar, da det kongelige Teater havde en Slags Selvstyre, hvad man er kommet væk fra igen, i alt Fald i Praksis. Det var, den Gang Teaterloven af 1903 var blevet gennemført af J. C. Christensen. Disse Aar, da Teatret altsaa havde et vist Selvstyre med en selvstændig Bestyrelse, var økonomisk set de bedste Aar, det kongelige Teater har haft. Jeg skal senere nævne forskellige Veje, man kan gaa, ogsaa den at overlade Teatret til privat Drift fremtidig. I den nævnte Lov var der givet Anvisning paa Teatrets Opgave. Det skulde være den at opføre de bedste dramatiske Arbejder, ældre og yngre, fortrinsvis af danske Forfattere og Komponister. Der var intet Budget paa Finansloven for det kongelige Teater, saaledes som der havde været tidligere, der var fastsat et bestemt Tilskud paa 125 000 Kr. aarlig, hvad der for den Tid var et stort Beløb, men sammenlignet med det Beløb, der nu medgaar til det kongelige Teater, var det ganske lille. Under disse Forhold lykkedes det i Aarene fra 1903 til 1911 at opspare en Fond paa 241 000 Kr.,